

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

723. Quid potestatis habeat Archidiaconus circa conferenda beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

post. si sint exempta, testatur Clem. attendentes, de statu canonicorum regul. 2. se hoc ipso earum institutum non approbare. Thomas. loc. cit. n. 3. qui tamen addit, verisimile esse hæc pontificum decreta habuisse se instar approbationis tacite, & tolerantia publicæ. De cetero dum Honorius III. in c. cum dilecta. de majorit. & obed. mandat Abbati cuidam, ut compellat canonicas & clericos Abbatissa jurisdictioni obnoxios eidem obedire, etsi ea eos non excommunicare, sed solum ab officio & beneficio suspendere posset, ex eo inquam non satis constat, num loquatur de canonicarum regularium, an vero secularium collegio. Thomas. loc. cit. n. 3.

Questio 723. Quid potestatis habeat Archidiaconus circa conferenda beneficia?

1. **R**espondeo primò: etsi jure communi seu regulariter Archidiacono qua tali non competat jus conferendi beneficia, potest tamen ei jure quodam speciali competere, sicut dictum paulò ante de aliis Prælati inferioribus.

2. Respondeo secundò: in beneficiis, etiam curam animarum habentibus de auctoritate tantum & mandato Episcopi. Barb. juris Eccl. l. 1. c. 24. n. 30. citans c. ad hac. de off. ordina. & c. si in plebibus, 63. dist. 6. nullus 16. q. 7. vel sine tali mandato, nomine tamen & vice Episcopi, si hoc habeat ex præscriptione, seu consuetudine legitime præscripta, solumque per tex. c. cum satis. de off. ordinar. prohibetur consuetudo seu magis præscriptio, per quam Archidiaconus intendit instituire in beneficiis nomine proprio. Barb. ibid. citans seipsum de off. & pot. Episcop. p. 3. alleg. 72. n. 185.

3. Respondeo tertio: sed neque vi sui muneris potest Archidiaconus committere curam animarum per tex. cit. c. cum satis. Barb. loc. cit. n. 31. citans Azor. p. 2. l. 3. c. 14. q. 2. neque ullà consuetudine instituire seu providere potest curatos sine consensu & approbatione Episcopi: consuetudo enim ut pote Ecclesiis summè perniciosa, prævalere nequit, ut ministri curati in Ecclesiis Episcopo subjectis instituantur absque supremi in diocesi Pastoris, nimirum Episcopi, cognitione & consensu; Etsi de ceterò inferiores Prælati per consuetudinem acquirere possint jus instituendi, etiam ad curata, non tamen sine examine & approbatione Episcopi, ut constat ex cit. c. ad hac. de off. Archid. Pirh. ad tit. de off. Archid. n. 13. Laym. ad c. cum satis. de off. Archid. citans Azor. p. 1. l. 5. c. 19. juxta Trid. sess. 7. c. 13. Nec denique Archidiaconus habens jus conferendi curata potest facere examen per concursum, aut etiam proponere edicta. Paris. de resig. l. 8. q. 9. n. 99. juxta declar. S. Congreg. Porro quid possit Archidiaconus circa dandam possessionem dicitur infra. Vide Barb. loc. cit. n. 32. Paris. loc. cit. n. 57.

Questio 724. Qualiter jus conferendi, competens corpori universali, aliis impeditis, seu gerentibus se invalide, exerceri possit per non impeditos?

Respondeo: cum jus conferendi sicut jus præsentandi, seu simile dicatur individuum, habitualiter competens omnibus & singulis, inter quos solum divisum est exercitium, hinc impeditis v. g. per censuras, captivitatem, aliæ impedimenta aliquibus, totum jus tanquam per non jus decrescendi devolvitur ad superflites, seu verius in iis consolidatur, aded ut totum Capitulum

vel aliud corpus politicum seu intellectuale, constitutum ex multis personis sit præsentabile per paucos, imò, etiam per unum; sic si constitueretur v. g. ex 30. Canonicis, & casu 20. ex illis deficerent v. g. ob mortem civilem, vel impeditur per censuras, adhuc idem est corpus politicum, & censetur non infectum infectione & abscissione aliquorum membrorum, quorum infectio non præjudicat integritati & unitati corporis; secus tamen foret, ubi totum corpus infectum foret, v. g. totum Capitulum in concreto subjectum interdictioni; tunc enim talis infectio influit in omnia membra, quæ licet comparative ad alia membra non patiantur illam infectionem, quam patiuntur alia, non tamen per hoc apta sunt constituere vel repræsentare corpus validum, seu non infectum, si illud in suo genere infectum est: unde propterea & ipsa membra ita comparative, & ad alios effectus valida; adhuc infecta dicuntur, non obstante innocentia. Ita ferè Card. de Luca. de benef. d. 23. n. 10. & 11.

Questio 725. An, & qualiter Prælati privati, seu reputati à populo pro vero, qui tamen verus non est, habeat potestatem beneficia conferendi?

1. **R**espondeo affirmativè: hæc enim potestas non est à jure divino, sed ex jure positivo ortum habet; ergo potest jus inhabilitatem conferentis supplere, concedendo in casu erroris communis ob utilitatem publicam hæc ei potestatem, qui verè à parte rei illam non habet, & ita collationem ab eo factam reddere firmam, ne gravissima aliàs sequantur incommoda. Garc. p. 5. l. 4. n. 277. citans Malcand. de prob. conclus. 649. n. 23. Selva. p. 2. q. 12. n. 2. Abb. in c. nihil. de Elect. n. 12. Castrop. 13. de benef. d. 2. p. 27. n. 6. citans Sanch. de matrim. l. 3. d. 22. n. 1. Lessi. de just. l. 2. c. 29. du. 8. à n. 65. Basil. Pont. de matrim. l. 5. c. 19. n. 3. qui auctores omnes docent non solum in genere, nimirum in casu erroris communis populi à jure concedi jurisdictionem seu potestatem juxta l. Barbarius. ff. de off. prætor. & l. 2. de sententiis & interlocutionibus. & c. insanis. 3. q. 7. Sed specialiter etiam de collatione loquuntur. Castrop. loc. cit.

2. Limitanda autem hæc responsio primò, ut non procedat, dum est error privatus, nimirum solius conferentis, aut cujusvis alterius singularis: talis enim error insufficientis est, ut jurisdictioni similis potestas à jure concedatur non habenti; cessat namque tunc ratio, ob quam ea conceditur, nimirum utilitas publica, nempe, ne populus errans patiatur damna ex annullatis & invalide gestis à suo prælato; unde bene addebatur in ipsa questione, reputatus à populo. Castrop. loc. cit. citans Sanch. ubi ante. n. 6. & 7. Pontium n. 4. ac dicens sic colligi ex textibus citatis.

3. Secundò limitanda est juxta Garc. loc. cit. n. 314. qui pro hoc citat Innoc. in c. dilectus. de consuetudin. & in c. consultationibus. de jurep. Abb. ibid. n. 6. Felin. in c. Rodolphus. Baysum in directorio Electionum. c. 9. p. 1. n. 4. Covar. in c. alma mater. 1. p. 5. 7. n. 9. Mascard. & plures alios, ut non procedat in collatione, electione & aliis, quæ geruntur jure privato, seu ratione privati officii, v. g. dum collatio spectaret ad privatum canonicum, vel etiam ad Capitulum (licet enim id ipsum ad Capitulum spectet ratione publici officii, pertinet tamen ad singulos canonicos ratione canonicatus & officii privati) eò quòd cesset ratio utilitatis publicæ, quæ est in